САНХҮҮ, ТӨРИЙН САНГИЙН ХЭЛТСИЙН
2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

2024.12.16 Алтай хот

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин		Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
					Эхний хагас жил	Сүүлийн хагас жил		
НЭГ. БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГТ ТУСГАГДСАН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ								
Зорилт 1. Төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлж, үр ашгийг нэмэгдүүлэх /Аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн 5.3, Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.1 /								
1.1	Төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнах бүхэл үе шатанд иргэдэд нээлттэй байж, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулна.	-	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хувь	97	98	98	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд 2024 оны 1, 2, 3 дугаар улирлын байдлаар хяналт хийхэд хуулийн хэрэгжилт 1 дүгээр улиралд 95.0, 2 дугаар улиралд өссөн дүнгээр 96.7, 3 дугаар улиралд өссөн дүнгээр 96.0 хувьтай байна. 2024 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар хуулийг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн нийт 13 төсөвт байгууллага, сан, нэгдсэн системийн мэдээлэл байршуулах үүрэг бүхий албан тушаалтнуудад зөрчлийг арилгах тухай 2024 оны 05 дугаар сарын 14-ны өдрийн 47 тоот албан бичиг хүргүүлсэн ба албан бичгийн хариуг 78 хувь нь ирүүлсэн боловч 2024 оны 2 дугаар улирлын байдлаар хуулийг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн нийт 23 байгууллага зөрчилтэй болж нэмэгдсэнээс гадна, 3 дугаар улирлын байдлаар хэрэгжилт буурсан үзүүлэлттэй байна. 4-р улирлын хэрэгжилт тооцох хугацаа болоогүй.	90
1.2	Татварын бааз суурийг өргөжүүлэн, хамрагдалтын түвшинг нэмэгдүүлэх, уул уурхайн компаниудаас орон нутгийг төсөвт төвлөрүүлэх	-	Татварт хамрагдалтын хувь	75	77	77	Хөрөнгийн бүртгэл цэгцлэх ажлыг тогтоосон хугацаанд бүртгэгч байгууллагын бүртгэл, ТУНС-ийн бүртгэлд үндэслэн татвар төлөгчийн мэдээллийн үнэн зөв эсэхэд хяналт тавьж судалгаа	100

	татварын болон татварын бус орлогыг төсөвт бүрэн төвлөрүүлнэ.					мэдээг цаг хугацаанд нь гарган ирүүлж, газрын хэмжээнд нэгтгэн ТЕГазар болон бусад байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлэх ажлыг аймгийн Татварын газрын даргын 2024 оны 04-р сарын 15-ны өдрийн 01/433 тоот албан даалгарын дагуу зохион байгуулан ажиллаж байна. Цагдаагийн байгууллагаас ирүүлсэн 2024 оны 2319 Галт зэвсгийн эзэмшигчдийн судалгааны дагуу ТУНС-ын хөрөнгийн жагсаалтаар бүртгэлтэй 2215 галт зэвсгийг сумдын ТУБ нарт үүрэг чиглэл өгч, сум тус бүрээр тулгалтыг хийн 17 сумын цагдаагийн галт зэвсгийн сангийн бүртгэл, ТУНС-ын хөрөнгийн бүртгэлийг тулгах ажлыг хийн давхардсан болон бүртгэл буруу 163 галт зэвсэгийг хассан, 72 галт зэвсэгийг шинээр бүртгэн, ТУНС-д эзэмшигч шилжсэн 79 иргэний хөрөнгийг шилжүүлэх ажлыг хийсэн. Жижиг сегментийн ААН-ын 113 үл хөдлөх хөрөнгөд, бичил сегментийн ААН-ын 91, иргэний 709 үл хөдлөх хөрөнгийн 2024 оны ногдол үүсгэсэн. Газрын үл хөдлөхөөр 14 зарсан болон шилжүүлсэн хөрөнгийг шилжүүлэн бүртгэсэн. 172 хөрөнгийг хасаж, 56 хөрөнгийг төрлийн бүртгэлээс хасаж ажилласан. Газрын төлбөрийн урд оны 7215 татвар төлөгчийн 463,401,172.24₮ний өрнөөс 2263 татвар төлөгчийн 203,894,596.93₮-ийг барагдуулсан, тайлант оны 7207 татвар төлөгчийн 1,309,697,766₮-ний ногдлоос 3041 татвар төлөгчийн 1,101,696,741₮-ийг барагдулсан байна. Урд оны барагдуулалтын хувь-44, тайлант оны барагдуулалтын хувь 84,12 нийт барагдуулалтын хувь-73,63% байна. ААНОАТ 956-707 74%	

							ОАТ 2-2 100% НӨАТ 190- 128 67.4% ЦА 561-526 93.7% Үйл.аж ОАТ 5229 -3143 60.1% ҮХЭХАТ 953-510 53.7% АТБӨЯХАТ 16853-10314 61.2% ГЗАТ 1912-1262 66% Суутгагч 33-33 100% Газар 8321-5159 62% Ус бох.төлбөр 1-1 100% Нүүрс АБТ 2-2 100% Дундаж хувь: 77,1%	
1.3	Төрийн сангийн дотоод хяналтын үр нөлөөг дээшлүүлж, эрсдэлийг бага түвшинд хүргэнэ.	-	Эрсдэлийн түвшин	24.7	24	24	Төрийн сангийн эрсдэлийн үнэлгээг 18 сум 2 тосгон, аймгийн төрийн сан нийт төрийн сангийн 21 нэгжид 20 асуулга бүхий эрсдэл үнэлэх хуудсаар үнэлэхэд эрсдэл 23.8 хувьтай буюу дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн.	100
1.4	Төсвийг төлөвлөх, зарцуулах, хяналт тавих, тайлагнах үе шат бүрт төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлнэ.	-	Төсвийн хэмнэлт бий болсон байна.	-	-	Нийт төсвийн 0.1 хувийн төсвийн хэмнэлт бий болгоно.	Орон нутгийн төсөвт нийтдээ 40664.1 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх төлөвлөгөөтэйгөөс эхний 11 дүгээр сарын байдлаар 25834.6 сая төгрөг төсөвт төвлөрч сарын төлөвлөгөө өссөн дүнгээр 69.4 хувь, жилийн төлөвлөгөө 63.5 хувь, улсын төсөвт 4179.5 сая төгрөг төвлөрүүлэхээс 4283.2 сая төгрөг төвлөрүүлж сарын төлөвлөгөө өссөн дүнгээр 184 хувь, жилийн төлөвлөгөө 102 хувийн биелэлтэй байна.Төсвийн гүйцэтгэлийн 11 дүгээр сарын мэдээгээр төсвийн зарлага 101027.9 сая төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгөөс 76190.5 сая төгрөгийн буюу 75.4 хувийн гүйцэтгэл гарч 24.6 хувийн хэмнэлттэй байна. Улсын төсвийн санхүүгийн дэмжлэгээр 26064.9 сая төгрөгийг хуваарийн дагуу бүрэн авч сум, байгууллагуудын дэмжлэгийг олгов. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлгээр 15626.9 сая төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгөөс 14236.1 сая	100

							төгрөгийн санхүүжилт авч 91.1 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. /11 сарын байдлаар/	
1.5	Төсвийн орлого нэмэгдүүлэх, төсвийн зардал хэмнэх, асуудлаар хэлэлцүүлэг, сургалт зохион байгуулах.	-	Төсвийн орлого нэмэгдэх, хэмнэлт бий болох.	-	-	Хэлэлцүү-лэг сургалт зохион байгуулна.	Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ын төсвийн шинэчлэлийн хүрээнд аймгийн Засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/02 дугаар захирамжаар орон нутгийн төсвийн орлогын бааз суурийг нэмэгдүүлэх зорилго бүхий ажлын хэсэг байгуулан, тайлант онд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын даргаар батлуулан ажиллаж байна. Ажлын хэсгийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу аймаг орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй "Хан-Алтай ресурс" ХХК, "Алтайн хүдэр" ХХК-аас орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх татварын болон татварын бус орлогыг төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх арга хэмжээг шат дараатай авч хэрэгжүүлэн ажилласны үр дүнд "Алтайн хүдэр" ХХК-ий 2010-2022 онуудад үүссэн 1,7 тэрбум төгрөгийн татварын өрөөс 609,4 сая төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулаад байна. Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ын төсвийн шинэчлэлийн хүрээнд аймгийн Засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/02 дугаар захирамжаар орон нутгийн төсвийн орлогын бааз суурийг нэмэгдүүлэх зорилго бүхий ажлын хэсэг байгуулан, тайлант онд хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын даргаар батлуулан ажиллаж байна. Ажлын хэсгийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу аймаг орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй "Хан-Алтай ресурс" ХХК 3,897.5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлж, татварын болон татварын бус орлогыг	90

							төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх арга хэмжээг шат дараатай авч хэрэгжүүлэн ажилласны үр дүнд “Алтайн хүдэр” ХХК-ий 2010-2022 онуудад үүссэн 1094.8 сая төгрөгийн татварын өрөөс 442.6 сая төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулаад байна.	
1.6	Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулах, нэгж төсвийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх, төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх талаар төсөвт байгууллагын удирдлага хамт олны хүрээнд идэвхи санаачилга өрнүүлэх, аян зохион байгуулан санхүүгийн зөрчил, төсвийн өр төлбөр үүсгэхгүй байхад чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулна	-	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллах	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгж-үүлэн ажилласан	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна.	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна.	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор аймгийн Шүүх, Цагдаагийн газар, Төрийн аудитын газар, Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар, Татварын хэлтэс, Орон нутгийн өмчийн газар, Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба зэрэг хууль хяналтын байгууллагуудтай хамтарсан хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, 8 бүлэг, 46 заалт бүхий “Төсвийн ил тод байдлыг хангаж, сахилга хариуцлагыг нэмэгдүүлэх тухай” аймгийн Засаг даргын 2022 оны 01 албан даалгавар гаргасан. Уг албан даалгаврын хэрэгжилтийг энэ төсвийн жилд үргэлжлүүлэн тооцож байгаа бөгөөд 4 дүгээр улирлын байдлаар 89 хувийн хэрэгжилттэй байна.	90
2. Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт								
2.1	2025 оны орон нутгийн төсвийн төслийг боловсруулан Аймгийн ИТХ-аар хэлэлцүүлж, батлуулсан байна.	-	ИТХ-аар батлуулсан байх	АИТХ-ын 2023-оны 71 дугаар тогтоолоор батлагдсан.	-	ИТХ-аар батлагдсан байна.	Орон нутгийн төсвийн суурь зарлага тооцох аргачлал, Орон нутгийн төсвийн төсөл боловсруулах журам болон Сангийн яамнаас ирүүлсэн удирдамжийн дагуу орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын 2025 оны төсвийн төслийг 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны дотор хүлээн авсан. Ирүүлсэн төсвийн төслийг хянаж нэгтгэн Төсвийн тухай хуульд заасан хугацаанд орон нутгийн төсвийн орлогыг 28563.9 сая төгрөгөөр, урсгал зардлыг 58796.3 сая төгрөгөөр тус тус Сангийн яаманд хянуулсан. Төсвийн тухай хууль, Орон нутгийн төсвийн суурь зарлага тооцох аргачлал, Орон нутгийн төсвийн төсөл	100

							боловсруулах журам, аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт нийцүүлж, орон нутгийн 2025 оны төсвийн төслийг 11-р сарын 25-ны өдрийн дотор боловсруулж аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлсэн. Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт орсонтой холбоотойгоор аймгийн ИТХ-аар 2024.12.20-ны өдөр хэлэлцүүлэн батлуулахаар ажиллаж байна.	
2.2	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж аудит хийсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлнэ.	1,1 сая төгрөг	Тайланд хамрагдсан байгууллагын тоо	247 нэгж байгууллага	247 нэгж байгууллага	247 нэгж байгууллага	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд орон нутгийн төсөвт байгууллагын 44, төсөл сангийн 58, төрийн сангийн нэгжийн 21, орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газрын 13, хяналтанд байгаа 15 нэгж, байгууллага болон орон нутгаас тогтмол зардлын болон төрийн үйлчилгээний зардлын санхүүжилт авсан байгууллагын 99 тайлан нийт 250 нэгжийн тайланг хамруулсан. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж аудитлагдсан тайланг Сангийн яаманд хүргүүлсэн. Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн санхүүгийн аудитаар *"Хязгаарлалттай"* дүгнэлт авсан.	90
2.3	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн яаманд хүргүүлнэ	-	Хуулийн хугацаанд хүргүүлэх.	2023 оны 08 сарын 14-нд хүргүүлсэн.	-	2024 оны 08-р сарын 15-ны дотор хүргүүлэх	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд орон нутгийн төсөвт байгууллагын 44, төсөл сангийн 58, төрийн сангийн нэгжийн 21, орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газрын 13, хяналтанд байгаа 15 нэгж, байгууллага болон орон нутгаас тогтмол зардлын болон төрийн үйлчилгээний зардлын санхүүжилт авсан байгууллагын	100

							99 тайлан нийт 250 нэгжийн тайланг хамруулан нэгтгэж нэгтгэсэн тайланг 8 дугаар сарын 12-нд Сангийн яаманд хүргүүлсэн.	
2.4	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны төсвийн гүйцэтгэлийг ИТХ-аар хэлэлцүүлнэ	-	ИТХ-аар батлуулсан байх.	ТЕЗ-ийн 2022 оны төсвийн гүйцэтгэлийг АИТХ-ын 2023 оны 75 дугаар тогтоолоор баталсан.	-	ИТХ-аар батлагдсан байна.	Аймгийн ИТХ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор орон нутгийн төсвийн 2023 оны орлогын гүйцэтгэлийг 55151.4 сая төгрөгөөр, зарлагын гүйцэтгэлийг 56171.5 сая төгрөгөөр тус тус хэлэлцүүлэн батлуулсан.	100
2.5	Улсын болон орон нутгийн төсвийн байгууллагын төлбөр тооцооны гүйлгээг Сангийн сайд болон аймгийн Засаг даргын баталсан сар улиралын хуваарийн дагуу аймаг, сумдын төрийн сангийн дансаар дамжуулан цахим системээр гүйцэтгэнэ.	-	Төрийн санд хийгдсэн гүйлгээний тоо, мөнгөн дүн	2023 онд 17982 ширхэг төлбөрийн даалгавраар 94.8 тэрбум төгрөгийн гүйлгээ хийсэн	-	-	Санхүүгийн анхан шатны баримт, батлагдсан төсөв, төсвийн хуваарьт үндэслэн 43 төсөвт байгууллагуудын 183 дансны 122.8 тэрбум төгрөгийн 22,318 ширхэг төлбөр тооцооны гүйлгээг Төрийн сангийн удирдлагын цахим системээр, нууцын зэрэгт хамаарах 4 байгууллагын 273 ширхэг гүйлгээгээр 3208.6 сая төгрөгийн төлбөр тооцооны гүйлгээг төрийн сангийн Freebalance системээр холбогдох эрх зүйн акт, анхан шатны баримтыг үндэслэн хийж гүйцэтгэн, журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна. Мөн төсөвт байгууллагаас эрсдэлтэй гүйлгээ гарахаас сэргийлж 668 ширхэг гүйлгээг хууль, журам, зааврын дагуу хянан буцааж хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	100
2.6	Сумдын төрийн сангийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг баримтаар болон цахимаар хэрэгжүүлэх	1,2 сая төгрөг	Хамрагдсан сумын тоо, өдөр тутамын гүйлгээ	17 сумын төрийн сангийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийсэн	5 сумын төрийн сангийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийх	5 сумын төрийн сангийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийх	Засгийн газрын 2023 оны 12 сарын 13-ны өдрийн 444 дүгээр Тогтоолоор "Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ыг шинэчлэн баталсан бөгөөд тус журмын 3.11.4-д заасны дагуу гарын үсгийн баталгааны маягтын иж бүрдэлд хяналт тавьж төсөвт байгууллагуудын дарга, нягтлан бодогч нараас баталгаажуулан	100

							авч эрхийн бүртгэлийн сан системд бүртгэх талаар сумдын төрийн сангийн нэгжүүдэд үүрэг өгч хэрэгжилтийг хангуулан ажилласан. Төрийн сангийн эрсдэлийн үнэлгээг 18 сум 2 тосгон, аймгийн төрийн сан нийт төрийн сангийн 21 нэгжид 20 асуулга бүхий эрсдэл үнэлэх хуудсаар үнэлэхэд эрсдэл 23.8 хувьтай буюу дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн бөгөөд сумдын төрийн сангийн үйл ажиллагаанд өдөр тутмын дотоод хяналтыг цахимаар хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Төрийн сангийн 2024 оны дотоод хяналтын тайланг нэгтгэн Сангийн яаманд хүргүүлэх хугацаа болоогүй.	
2.7	Аж ахуйн нэгж байгууллагуудын санхүүгийн тайланг И-Баланс цахимаар хүлээн авч баталгаажуулан нэгтгэлийг Сангийн яаманд хүргүүлнэ.	0,2 сая төгрөг	Тайлан тушаалтын хувь	84 хувь	85 хувь	85 хувь	Аймагт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж байгууллагын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг шинэчлэгдсэн https://e-balance.mof.gov.mn/ цахим системээр 80 хувийн ирцтэйгээр хянан хүлээн авч баталгаажуулсан. 2024 оны эхний хагас жилийн тайланг э-баланс системээр хүлээн авч, хянан баталгаажуулахад илэрсэн бүртгэлийн алдааг залруулсан. Мөн алдаатай тайлагнасан 350 гаруй аж ахуйн нэгж байгууллагын тайланг засварлах заавар гарын авлагыг бэлтгэн байгууллага, сумдын төрийн сангийн мэргэжилтнүүдэд хүргэн тайланг засварлан хүлээн авч баталгаажуулсан.	90
2.8	Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын 2023 оны тайланг нэгтгэн цахим системээр тайлагнана.	-	Тайлан, мэдээг хүргүүлсэн байх	Хугацаанд нь тайлагнасан.	-	Тайлан, мэдээг хүргүүлсэн байна	Ашигт малтмал газрын тосны хайгуул, олборлолт эрхэлдэг аж ахуйн нэгжээс 2023 онд орон нутгийн төсөвт хүлээн авсан татвар, төлбөр, хураамж, хандив тусламжийг тайлагнах ажлыг зохион байгуулж, 36 аж ахуйн нэгжийн орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн албан татвар, төлбөр, хураамж төрийн болон төрийн бус байгууллагат өгсөн хандив,	100

							тусламжийг ereporting.eitimongolia.mn цахим системд оруулан нийтэд мэдээлэн ажиллав.	
2.9	Санхүүгийн зохицуулах хорооны чиг үүргийг орон нутагт хэрэгжүүлэх.	-	Тайлан, мэдээг хүргүүлсэн байх	Хагас, бүтэн жилийн тайланг хүргүүлсэн.	Тайлан мэдээг хүргүүлсэн байна.	Тайлан мэдээг хүргүүлсэн байна.	Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2021 оны 329 дүгээр тушаалын 1 дүгээр хавсралт маягтын дагуу аймгийн зохицуулалттай байгууллагуудаас хагас жилийн тайлан, тоон мэдээллийг авч нэгтгэн 2024 оны 06 дугаар сарын 11-нд албаны мэйл хаягаар /www.office.com/ хүргүүлсэн. Тайлант онд иргэн Б.Энхжаргалаас ирсэн хүсэлтийг судлан Аймгийн Засаг даргын 2024.03.29-ний А/239 дугаар захирамжаар мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг эрхлэх иргэнээр бүртгэж 2182240001 дугаар гэрчилгээг олгов. Жилийн эцсийн тайлан мэдээг авч нэгтгэж байна	100
2.10	Санхүүгийн зохицуулах хорооны тусгай зөвшөөрөлтэй байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж зөвлөмж, чиглэл өгч ажиллана.	-	Хяналт шалгалт хийсэн байх	2023 онд 3 байгуулагад хяналт хийсэн	12 байгууллагад 1 удаа шалгалт хийх	12 байгууллагад 1 удаа шалгалт хийх	Пракиткал даатгал, Монгол даатгалын салбарын үйл ажиллагаанд хяналтыг зохион байгууллаа. Тус онд Лондан жи пи ХХК зуучлагч Б.Хандсүрэн "Амар" даатгалын нөхөн төлбөртэй холбоотой гомдол, иргэн Б.Нандинцэцэг, Д.Сүрэнжав нараас ирүүлсэн гомдлыг хүлээн авч СЗХороонд уламжлан хариуг холбогдох иргэдэд хүргүүлсэн. Амар даатгалын үйл ажиллагаанд хяналтыг зохион байгуулахаар холбогдсон боловч тодорхой ажлын байр, хаяггүй байгаа Санхүүгийн зохицуулах хорооны хяналт шалгалтын газарт уламжилсан. Цаст Алтай ХЗХ болон Цахир хурд ХЗХ-д хяналт хийж аймгийн хэмжээнд ХЗХ-уудад сургалт зохион байгуулав. Хяналт шалгалтын нэгтгэсэн тайланг холбогдох газруудад хүргүүлэн ажиллав.	100
2.11	АИТХ-с гарсан шийдвэр хэрэгжүүлэх, тогтоолуудын	-	АИТХ тогтоол,	АИТХ тогтоол,	Шийдвэр-ийн	Шийдвэр-ийн	Говь-Алтай аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаас орон нутгийн	100

	хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр бодитой үр дүнтэй ажил зохион байгуулах		шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангагдана	шийдвэрийн хэрэгжилт-ийг ханган ажилласан.	биелэлтийг бүрэн хангана.	биелэлтийг бүрэн хангана.	төсөв батлах, татварын болон татварын бус орлогын хувь хэмжээ, 2023 оны төсвийн гүйцэтгэл батлах тухай зэрэг хэлтсийн чиг үүрэгт хамааралтай гаргасан шийдвэрийг төсвийн жилд хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.	
2.12	Төрийн болон дотоод аудитын зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилтийг ханган ажиллах чиглэлээр үр дүнтэй ажил зохион байгуулах	-	Зөвлөмж, шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллана	Зөвлөмж, шаардлагыг хэрэгжүүлж ажилласан.	-	Зөрчил буурсан байна:	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд орон нутгийн төсөвт байгууллагын 44, төсөл сангийн 58, төрийн сангийн нэгжийн 21, орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газрын 13, хяналтанд байгаа 15 нэгж, байгууллага болон орон нутгаас тогтмол зардлын болон төрийн үйлчилгээний зардлын санхүүжилт авсан байгууллагын 99 тайлан нийт 250 нэгжийн тайланг хамруулсан бөгөөд 60 нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргуулж, 81 нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайлангийн үе шатны ажлыг хэсэгчлэн хийж бие даасан дүгнэлт гаргалгүйгээр түүвэрт хамруулсан. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар 60 байгууллагын санхүүгийн тайланд аудит хийж, 24 байгууллагад "өөрчлөлтгүй" , 33 байгууллагад "хязгаарлалттай", 2 байгууллагад "сөрөг" /Есөнбулаг сумын ЗДТГ, ИТХ/ дүгнэлт өгсөн бол 1 байгууллагын санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан /Марал-Алтай ӨЭМТ/ байна. Төсвийн 20 төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд аудит хийж өөрчлөлтгүй 3 /Алтай, Жаргалан, Төгрөг/, хязгаарлалттай 17 /Баян-Уул, Бигэр, Бугат, Дарив, Дэлгэр, Тайшир, Тонхил, Халиун, Хөхморьт, Цогт, Цээл, Чандмань, Шарга, Эрдэнэ, Есөнбулаг, Гуулин, Баянтоорой/ дүгнэлт өгсөн байна. Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн	90

							захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн санхүүгийн аудитаар " Хязгаарлалттай" дүгнэлт авсан бөгөөд 2 албан шаардлага, 2 төлбөрийн акт, нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар 2 албан шаардлага өгсөн. Албан шаардлага, төлбөрийн актын биелэлтийг хангаж ажиллаж байна.	
2.13	Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулиар батлагдсан улсын болон орон нутгийн төсвийн орлогыг цаг хугацаанд нь татварын болон татварын бус орлогын нэр төрлөөр нь бүрэн төвлөрүүлэх	-	Орлогын гүйцэтгэл /хувиар/	Улдсын төсвийн орлого хувь, орон нутгийн төсвийн орлого хувиар биелсэн.	Улсын болон орон нутгийн төсвийн орлогыг 100 хувь биелүүлнэ .	Улсын болон орон нутгийн төсвийн орлогыг 100 хувь биелүүлнэ.	Орон нутгийн төсөвт нийтдээ 40664.1 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх төлөвлөгөөтэйгөөс эхний 11 дүгээр сарын байдлаар 25834.6 сая төгрөг төсөвт төвлөрч сарын төлөвлөгөө өссөн дүнгээр 69.4 хувь, жилийн төлөвлөгөө 63.5 хувь, улсын төсөвт 4179.5 сая төгрөг төвлөрүүлэхээс 4283.2 сая төгрөг төвлөрүүлж сарын төлөвлөгөө өссөн дүнгээр 184 хувь, жилийн төлөвлөгөө 102 хувийн биелэлтэй байна.	90
Зорилт 3 **Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилт**								
3.1	Сумдын санхүүгийн алба, төрийн сангийн мэргэжилтэнгүүд, төсвийн байгууллагуудын нягтлан бодогчдод шинээр батлагдсан заавар журмаар танхим болон цахим хэлбэрээр сургалт зохион байгуулж ажлын үр дүнг сайжруулна	2,4	Нягтлан бодогч санхүүгийн ажилтануудын эрх зүйн мэдлэг сайжирна.	Сургалтад оролцсон хүний тоо 45	Төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан нийтээр дагаж мөрдөх шинэчлэгдсэн заавар журам хэрэгжинэ.	Төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан нийтээр дагаж мөрдөх шинэчлэгдсэн заавар журам хэрэгжинэ.	Аймгийн санхүүгийн ажилтны зөвлөгөөнийг 2024 оны 3-р сарын 14-ний өдөр зохион байгуулсан бөгөөд зөвлөгөөний үеэр сумын санхүүгийн албаны дарга, төрийн сангийн мэргэжилтнүүдэд шинээр гарсан журам, зааврын талаар танилцуулга хийн санхүүгийн тайлан гаргахад анхаарах зүйлсийн талаар арга зүйн зөвлөгөөг өгч ажилласан.	100
3.2	Төрийн сангийн цахим шилжилтийг нэвтрүүлэх, сумдын санхүүгийн ажилтнуудыг тасралтгүй удирдлагаар хангаж заавар	2,0	1256 дансыг эрхийн бүртгэлийн системд холбох	1256 дансыг эрхийн бүртгэлийн систем,	Цахим төлбөрийн систем нэвтрүүлэх боломж	Цахим төлбөрийн систем нэвтрүүлэх боломж	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан цахим шилжилтийн бодлого, зорилттой уялдуулан төрийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэхээр төрийн	100

	зөвлөгөөг тухай бүр өгч ажиллах.		тохиргоо хийсэн	портал системд холбоно.	бүрдэнэ.	бүрдэнэ.	сангийн цахим шилжилтийг үе шаттай нэвтрүүлсэн бөгөөд 176 төсөвт байгууллагын 1256 дансыг эрхийн бүртгэлийн системд холбож эрхийн тохиргоог бүрэн хийж төрийн сангийн цахим шилжилтийг бүрэн нэвтрүүлсэн. Төрийн сангийн цахим төлбөр тооцооны Портал системийг ашиглах талаар заавар зөвлөгөөг аймаг, сумдын төсөвт байгууллагуудын дарга, нягтлан бодогч нарт тухай бүр өгөн хяналт тавьж ажиллаж байна.	
3.3	Хөрөнгий зах зээлийн талаар иргэдэд мэдлэг олгоход чиглэсэн сургалт, сурталчилгааг зохион байгуулах,	-	Сургалт зохион байгуулна.	1	-	1	Санхүүгийн зохицуулах хорооноос зохион байгуулсан Хөрөнгийн зах зээлийн цахим сургалтыг 2024 оны 11 дүгээр сарын 28-29-ний өдрүүдэд аймгийн ББСБ, ХЗХ-ны нийт 28 албан хаагчдыг хамрууллаа.	100

Төлөвлөгөөг үнэлсэн: **Төсвийн шууд захирагч**

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА .... /Ш.ЭРДЭНЭБАТ/

(албан тушаал) *(гарын үсэг)* *(албан хаагчийн нэр)*

.... *(огноо)*

Тайлагнасан: **Нэгжийн дарга**

САНХҮҮ, ТӨРИЙН САНГИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА .... /Л.ХАШ-ЭРДЭНЭ/

(албан тушаал) *(гарын үсэг)* *(албан хаагчийн нэр)*

.... *(огноо)*